

Svar på kommentarer i *Nordica Bergensia*

Av Svein Lie

Kap. 2 Orddanning

Et viktig poeng i Harald Ullands kritikk av kapitlet om orddanning er at disposisjonen i hovedsak baserer seg på formelle, ikke semantiske kriterier. Især ønsker han en semantisk inndeling av avledningene.

Nå er det jo noe inndeling etter betydning i NRG, også av sammensetningene. Men de aller fleste tilhører jo de possessive sammensetningene, og dersom en skal foreta noen finere inndeling av disse ut fra semantiske kriterier, kan jeg ikke se hvordan det skal gjøres meningsfullt. Det er som kjent i seg sjøl vanskelig å foreta en inndeling av et ordmateriale ut fra semantiske kriterier, og det meste av det som vi mente var verdt å fortelle om, lot seg best ordne, mente vi, dersom vi bygde på formelle kriterier ved etterleddet. Nå kunne vi sikkert ha organisert stoffet annerledes her, men det vi har sett som de relevante temaene, som binde-s, naken/bøyd form av forledd m.m., har lite å gjøre med den betydning sammensetningen har, så en organisering etter HUs ønske ville etter mitt skjønn skape heller mer uorden enn mindre i dette kapitlet.

En inndeling av avledningene etter semantiske kriterier er kanskje lettere å foreta, og en disposisjon etter slike ville sikkert ha enkelte fordeler. For det kan selvfølgelig være interessant å få en samlet oversikt over alle avledninger som betegner person, aktivitet, sted e.l. Men en slik inndeling ville også skape problemer. Ett problem er at ord med samme suffiks ville falle i flere underkapitler (jf. *meieri* (sted), *broderi* (resultat av aktivitet), *fiskeri* (nøytral aktivitet), *sløseri* (tvilsom aktivitet)), og hvilke semantiske undergrupper skulle flg. avledninger plasseres i: *parlament*, *sement*, *argument*, *fragment*, *pigment*,

regiment? For flere suffikser er det også vanskelig å si generelt noe annet enn at de brukes til å avlede ord av ordklassen X. Det gjelder suffikser som *-lig*, *-ig*, *-sk* o.a. Og dermed er en tilbake til inndeling etter ordklasse.

Et annet synspunkt hos HU er at han ikke er sikker på at han “kan leve med” at *tyttebær* skal være sammensetning. Vi er her inne på det som ofte er kalt restmorfem, men mange nyere morfologer har det synspunkt som finnes i NRG. Som støtte for vårt syn kan en si at den prosessen som danner ordet *tyttebær*, må være av samme slag som danner *blåbær* o.a. En kan også anføre at etter HUs analyse vil en også få en rekke ord som er kalt avledninger i NRG, men som vil være rotord i HUs analyse. For ord som *uhumsk* og *ubendig* kan etter den analysen ikke være avledninger med *u-* siden **humsk* og **bendig* ikke finnes som egne ord. Men om en sier det, mister man en (semantisk!) generalisering om prefikset *u-*, og for det andre blir det en uklar sone med grensetilfeller, alt etter om en vil si at avledningsbasen fins eller ikke i dagens norsk. Dette problemet gjelder ikke minst i fremmedord, men det vil jeg la ligge her.

Så noen mindre detaljer.

HU mener at *fangste* har oppstått ved en forkortet uttrykksmåte. Jeg tviler på det. Verbet *fangste* er vel en regulær måte å danne verb av substantiver på, slik vi har fått verb som *å bile*, *å busse* – eller *å drifte (et nettverk)*, som noen datafolk gjør i dag.

I sin analyse av *-fri* og *-løs* har vel ikke HU det litteratene kaller en sympatisk lese måte. I omtalen av *-fri* står det at forleddet gjerne er negativt, og at sammensetningen får et positivt innhold. Så legges det til at forleddet i visse tilfeller kan ha et nøytralt eller positivt innhold, men det sies ikke noe om sammensetning, og da burde det vel tolkes slik at det ikke er noe spesielt med den, mao. at betydningen fortsatt er positiv. Og tilsvarende med sammensetning med *-løs*. Jeg har vanskelig for å se at det er behov for å gjøre dette tydeligere enn det er.

Jeg synes også at det er på sin plass i et verk med over tusen sider å nevne ord som *dvandva* og *bahuvrihi* som tilleggsopplysninger, så lenge dette er ord som finnes i de fleste klassiske beskrivelser av orddanning, og så lenge det kommer som tilleggsopplysninger som leseren utmerket godt kan hoppe over uten å få problemer med innholdet videre.

HU mener også at enkelte affikser har fått for stor plass. Jeg forstår ikke den innvendinga. Det suffikset som har fått størst plass, er *-(n)ing* med vel to (av i alt 26) sider. Så hyppig dette suffikset er, og så mye som det er skrevet om forholdet mellom *-ing* og *-ning* både av lek og lærd, så synes det naturlig at det må få litt større plass enn de fleste andre. En kunne heller si at det står for lite,

både her og ved *-er*, nemlig om hvorfor en kan legge disse suffiksene til noen verb, men ikke til andre. Her kunne vi nok ha hatt med noe om semantiske roller og hva de har å si for avledningsmulighetene.

Og til slutt: HU synes at det er for stor forskjell på lengden på de enkelte underkapitlene (eller hva en skal kalle dem). Det kan en godt være enig i, men om en prøver å la innholdet styre disposisjonen, kan ikke alle underkapitler bli like lange.

Kap. 5 Adjektivfrasen

I omtalen av adjektivfrasen er Tove Jacobsen mest opptatt av ordklassetilhørighet. Hun er – muligens – kritisk til at vi lar *pent* være adjektiv og ikke adverb i *Hun synger pent*. Men dette er ikke det minste radikalt, for mange nordiske grammatikere, Diderichsen o.a., mener det samme. At en formkategori kan ha ulike syntaktiske funksjoner, fins det mange eksempler på.

En kan også si at dersom *pent* i *Hun synger pent* og i *et pent hus* hører til to ulike ordklasser, så må vi beskrive forholdet mellom disse. Det ville da være rimelig å regne med at adverbet er avledet av adjektivet, eller kanskje heller, konvertert fra nøytrumsformen av adjektivet. At en bøydd form er utgangspunkt for avledning eller konvertering, er ikke vanlig, men heller ikke umulig. Hvis en regner med avledning fra grunnformen, vil en måtte regne med ett regelsett for å danne nøytrumsform av adjektivet og et annet identisk regelsett for å danne adverb av adjektivene. – For oss har det stått som en mer tiltalende løsning å si at adjektiver kan fungere adverbielt. Vi regner da også *mandag* fortsatt som substantiv sjøl om det fungerer adverbielt i *De kommer mandag*. At dette ikke passer godt med fransk, slik TJ antyder, er nok riktig, men her er det vel også en reell forskjell mellom språkene, siden fransk har egne adverb (på *-ment*) avledet av adjektiver, noe norsk – etter vårt syn – ikke har.

Men så tar TJ for seg partisippene og mener at vi ikke er konsekvente, siden ord som *skrevet*, *funnet* o.a. blir karakterisert dels om adjektiver, dels som partisipper, dvs. verb. I en artikkel (Lie 1994) har jeg argumentert for at perfektum partisipp bør betraktes som adjektiver, iallfall om en utelukkende bygger på morfologiske argumenter. Så langt har ikke vi villet gå her, så vi har her holdt oss til den tradisjonelle oppfatning om at i *har skrevet* er både *har* og *skrevet* verb, ikke adjektiver. Om en skulle hevde noe annet, ville det få betydning for den syntaktiske analysen, og likeså for beskrivelsen av kategorien tempus. Det er mulig at dette kan sies å ikke være helt konsekvent, men det er iallfall i pakt med tradisjonen (og med det meste av nyere grammatisk litteratur).

Annerledes er det med attributiv bruk av disse såkalte partisippene, som i *ei låst dør*. Ordet *låst* går ikke inn i verbale kategorier, det bøyes (mer eller mindre) som adjektiver: *låste dører*, det kan være base for avledninger som klart ikke er verb: *ei ulåst dør* m.m. Tradisjonell grammatikk regner med partisipp i *ei låst dør*, men med adjektiv i *et kjærkomment innslag* og er noe mindre klar med eksempler som *en forsvunnet/forsvunnen turist*. Vi regner med adjektiver i alle disse eksemplene. Dermed blir grensa mellom adjektiver og verb slik at vi får litt flere adjektiver, men vi mener at det kanskje gir både en bedre, enklere og mer logisk beskrivelse,

Presens partisipp regner vi som adjektiv, så partisipp og adjektiv er for oss ikke gjensidig utelukkende kategorier. Om en ser etter i tekster, vil en se at i de aller fleste tilfellene står partisippet i de samme syntaktiske omgivelser som (andre) adjektiver. Og dette synspunktet lar seg også godt forene med eksempler som *De kom syngende* o.a. Så når TJ spør: "Hvordan skal man stille seg til uttrykk som (...) *Hun løp gråtende inn i huset?*", må svaret være at en stiller seg til det som til *Hun løp lykkelig inn i huset*. I begge tilfeller har vi et adjektiv som fungerer som adverbial. Det finnes nok, om enn ikke så ofte, eksempler der partisippet har en mer verbal funksjon (med utfyllinger som finitt verb): *Eg sette meg på ein stein, turkande sveitten av panna mi* (A.O.Vinje). Men denne bruksmåten er marginal i moderne norsk. Og for den store mengden av disse orda som er sammensatte: *forbigående, skadelidende, rådgivende, stillfarende* osv., er en slik bruksmåte ikke mulig.

Kap. 9 Leddstilling

Jon Erik Hagen har i sin omtale av leddstilling lagt mest vekt på forholdene i midtfeltet, især adverbialene. Han har rett i at forholdet mellom n-plassen og de to adverbialplassene er komplisert. En beskrivelse som sier omtrent at etter plassen v kommer midtfeltsnominal og midtfeltsadverbial i fri rekkefølge (en må se bort fra trykklette subjekter), ville etter JEHS mening være å foretrekke.

Dette kan en langt på vei være enig i, men ikke helt. For det ser ut til å være visse adverbialer som står bare på a1 (modaladverbialer), og visse som bare står på a2 (frie adverbialer). I så fall er forholdet mellom a1 og a2 prinsipielt ikke ulikt forholda mellom disse og A, siden det fins adverbialer som står bare i midtfeltet, noen som bare står i slutfeltet, og noen som kan stå begge steder. Dessuten er det vel ikke fullt så stor frihet til å plassere ledd på a1 og a2 som JEH gir inntrykk av. Jf.

Men i vårt land har underholdningsindustrien stort sett okkupert hverdagen (s. 889)
?Men i vårt land har stort sett underholdningsindustrien okkupert hverdagen

Nå har elevene med rette protestert mot forholda
?Nå har med rette elevene protestert mot forholda

Ved fokuserende adverbial o.l. kan begge plasser være mulige, men skopus endrer seg:

Nå har iallfall elevene spist ferdig
Nå har elevene iallfall spist ferdig

JEH mener også at siden adverbialene på a1 også kan stå på a2, får en ikke ledd som er definert etter sin plass i skjemaet. Det er altså ikke noe ledd som entydig er a1-ledd, iflg. JEH. Det er delvis riktig, men altså ikke helt. Dessuten er det en oppfatning av setningsskjemaet som ikke følger som en logisk følge av skjemaet. Det er rimelig å si at subjekter og objekter først og fremst kan skilles ved hjelp av plassering, dvs. av ulik plassering i skjemaet, men det gjelder ikke alle andre ledd og andre plasser i skjemaet. Det gjelder åpenbart ikke forfeltet, men heller ikke adverbialplassene. (Om ulike syn på hva slags teoretisk status et setningsskjema kan ha, se f.eks. Askedal 1986.)

Vi berører her et mer prinsipielt problem, for JEH har innvendinger mot definisjonene av plassene i feltskjemaet. Men feltskjemaet kan betraktes som et postulat om leddfølge, og plassene er dermed ikke definert på annen måte enn ved sin plassering i skjemaet i forhold til andre plasser: "Plassen N er første plass i slutfeltet", osv. De leddene som så faller "på plass" på de ulike plassene, er så definert i termer av vedkommende plasser. Det kunne muligens være mulig å gjøre som JEH ser ut til å forutsette, nemlig å definere plassene ved sitt kategori-innhold, men da blir utsagn av typen "objektet står på N-plassen" sirkulære, særlig dersom objektet på forhånd er definert som et nominal på N-plassen. Dessuten blander JEH sammen deduksjon og induksjon når han trekker fram sitatet "Desse ledda har *normalt* sin faste plass på N-plassen i slutfeltet", og bruker det som argument mot en definisjon av N-plassen som plassen for visse nominale ledd. Det følger ikke logisk av det at N-plassen er plassen for objekt, at alle objekt alltid står på N-plassen. (Sjøl om alle svaner er hvite, trenger ikke alle hvite fugler være svaner.) (Jeg takker Jan Terje Faarlund for synspunktene i dette avsnittet.)

JEH behandler også problemet med trykklette pronomen. Når subjektet er et trykklett pronomen, får vi, iflg. NRG, en variant av skjema A, av JEH kalt

“Biskjemaet”. Hans første innvending på det punktet er at vi sier n-plassen flytter fram (i forhold til hovedskjemaet) siden “setningsskjemaet nettopp ikke har noen plass før a1!” Men det er en nokså formalistisk innvending – og “med litt godvilje” aksepterer han det tilsynelatende. Denne godviljen er det vanskeligere å få øye på når han hevder at vi forklarer trykklette pronomensubjekters posisjonsmuligheter ved at de følger “en annen variant av skjema A”. Der dette skjemaet presenteres første gang (s. 880), står det umiddelbart under:

For trykklette pronomen gjeld det spesielle reglar. Ein hovudregel er at dersom eit nominal som blir ståande att like etter eit adverbial, flytter pronomenet forbi adverbialet dersom pronomenet er trykklett. Denne regelen fører mellom anna til at eit trykklett pronomen som subjekt i midtfeltet kjem føre eit eventuelt setningsadverbial. (NRG, s. 880)

Og det er jo noe ganske annet enn å forklare forskjellen i leddstilling med at slike setninger følger en annen variant av skjema A. (Et annet sitat som JEH gjengir angivelig fra s. 880: “Men i begge tilfeller ...”, forekommer ikke i dette kapitlet.)

JEH ønsker å plassere trykklette pronomen sammen med verbet foran som de “lener seg” til. I så fall må det også gjelde andre trykklette ledd som oppfører seg på samme måte. Og det finnes argumenter for det, slik JEH antyder. Men det er ikke uproblematisk å bruke skjemaet på den måten. Et problem er at skillet mellom trykksterke og trykksvake ledd ikke alltid er så klart. Om alle trykksvake ledd skal behandles likt, skal en da si at om en har emfatisk trykk på det finite verbet i *HAR du ikke gitt den til henne?* så skal alle ledd stå på v-plassen, siden de blir trykklette? Og skal en da gjette seg til trykkforhold i setningen for å kunne plassere ledd i setningsskjemaet? Et problem med denne måten å bruke skjemaet på er også at en i så fall ikke skiller mellom beskrivelse og forklaring. Skjemaet gir oss et middel til å beskrive rekkefølgen av ledd i setningen, men at denne rekkefølgen kan skyldes trykkletthet, er en forklaring som går ut over den beskrivelsen skjemaet gir.

JEH hevder også at sluttstilling av verbet, som i *Når eg er under torva komen*, er “en form for mer eller mindre forsteinede uttrykk av idiomatisk karakter”, så er dette iallfall ikke hele sannheten. Når det finite verbet er sluttstilt, så er det nok mest i faste vendinger, slik det også står i NRG. Men ikke bare der, jf.: *Deretter heldt han, merkeleg nok, ei skjennepreike for dei som komne var* (Ulleland 1999:46). Og når Kjartan Fløgstad skriver *Han er kulsen blitt*, er det ikke fordi det er et idiomatisk uttrykk, men fordi denne leddstillinga

er mulig som en variant av den “normale” i hans språk og flere andre varianter av norsk. (Trolig er den vanligst når et perfektum partisipp kommer etter *vere/verte* i perfektum eller passiv.)

JEH kritiserer også at rekkefølgen med adverbial foran objekt i eksempler som *De har sendt hit alle papirene* har med trykkforhold å gjøre. Det er nok riktig at ord som *hit* kan være trykksterke i denne posisjonen: *Har de sendt HIT alle papirene?* – men det er vel et faktum at det først og fremst er korte, trykklette adverbialer som står i denne posisjonen, og lengre adverbialer lettere plasseres etter objektet. Jf.

De har sendt til Riksarkivet alle papirene
De har sendt alle papirene til Riksarkivet

Uten emfatisk trykk forekommer den første setningen meg marginal og den andre normal. (*Alle* kan gi objektet sterkere trykk, derfor er den første også mulig.) Tilsvarende ved andre setninger:

Vi har kjørt inn høyet
?Vi har kjørt inn på låven høyet
Vi har kjørt høyet inn på låven

JEHs argument ut fra setningen *Ja, jeg har besøkt alle museene og kunstgalleriene der* er ikke noe gyldig argument i diskusjonen om adverbialers trykk og plassering, for *der* er her ikke adverbial, men må tolkes som del av objektet. Jf. *Alle museene og kunstgalleriene der er av ypperste klasse.*

Jeg kan heller ikke følge JEH i hans analyse av setningen *Han er blitt strengt oppdradd*, der han mener at *strengt oppdradd* er en kompleks adjektivfrase som står som predikativ. En slik analyse tilsier for det første at setningen ikke er passiv, i så fall er heller ikke *Han ble strengt oppdradd* passiv, noe som ville få store konsekvenser for beskrivelsen og oppfatning av passiv i norsk. Vi regner med – både i NRG og i tradisjonell grammatikk – predikativ i *Meningene er svært delte*, men passiv i *Pengene ble raskt delt*. – Det er riktig at *strengt oppdradd* kan foranstilles, men dette er grundig drøftet (sic!) i kap. 2.4.3. og i min kommentar til omtalen av kapittel 5 ovafor. (De spesielle leddstillingsforholdene ved slike adverbialer har vært omtalt flere ganger i nordisk grammatikk, bl.a. i Hansen 1970 og Heltoft 1986.)

Kap. 10 Setninger

Lars G. Johnsens korte innlegg om kapittel 10 inneholder ikke mange, men noen kritiske merknader. Blant annet ønsker han seg en definisjon av begrepet *ytring* som også dekker talespråket. Til det er å si for det første at NRG som kjent primært beskriver skriftspråket, ikke talespråket. Og definisjonen av begrepet *ytring* er derfor definert ut fra skriftspråket. Det er mulig en kunne lage en noe abstrakt definisjon, slik han antyder. Men en praktisk operasjonell definisjon som gjelder talespråket, er ikke så enkelt å finne. De som har beskrevet talespråk, f.eks. prosjektet TAUS i Oslo, har brukt stor energi på å finne fram til definisjoner av det som svarer noenlunde til det vi kaller ytringer (makrosyntagmer). Men siden det egentlig ikke er relevant for vår framstilling av skriftspråket, har vi ikke villet gå inn i denne noe kompliserte materien.

LGJ mener at vår framstilling gjør at enkelte ytringer ikke blir klart definert i NRG, f.eks. *Spise fisken?* eller *Kjøre hjem nå?* Men disse er etter vår klassifikasjon klare setningsfragmenter, siden de er ytringer som ikke fyller kravene til en setning. (Det kan se ut til at LGJ har misforstått vår definisjon. Etter vår beskrivelse er ytringer av to slag, enten setninger eller setningsfragmenter. De som ikke oppfyller kravene til en setning, er per definisjon setningsfragmenter. Noen av disse er utbyggbare til setninger, andre ikke.)

LGJ ville også hatt mer om ekkospørsmål, bl.a. slike som er en rein repetisjon av ytringa før, f.eks. A. *Spis opp potetene!* B. *Spis opp potetene?* Slike ekkospørsmål er ikke nevnt i NRG, det kunne vi nok ha gjort, men formelt er det ikke noe spesielt med dem, bortsett fra funksjon og evt. tegnsetting (spørsmålsteget). (Det gjelder også ekko av andre typer: A. *Hun er blitt snekker.* B. *Hun er blitt snekker?*) LGJ har også eksempel på en type der ekkospørsmålet har imperativsform, men endrer evt. refleksivt pronomen: A. *Sett deg ned?* B. *Sett meg ned?* Det er mulig at noen ytrer seg slik, men på meg virker denne typen aparte. (Jeg ville vel i Bs situasjon svare enten med rein kopi: *Sett deg ned?* (*Hva mener du?*), infinitiv: *Sette meg ned?* eller med omskriving: *Skal jeg sette meg ned?*) - Og apropos ekko, så er vel *ta* i *Jeg ta oppvasken?* infinitiv, ikke imperativ, slik LGJ hevder. Jf. *Jeg kjøre bil?*

LGJ savner også utsagn av typen: *Spiste han opp kålrabien, ja.* Det er en uttrykksmåte som kanskje forekommer i talespråk, men jeg har ikke registrert den i skrift, og den ville i alle fall være så marginal at jeg ikke kan se at den fortjener noen plass i NRG.

LGJ etterlyser også en grundigere beskrivelse av hva slags funksjoner setningsfragmenter kan ha. Til det får en bare erkjenne at det kunne ha vært gjort, sjøl om jeg vil hevde at vi har beskrevet nokså inngående (mer enn i noen

litteratur om emnet på norsk grunn?) den funksjon og bruksmåte visse setningsfragmenter har. Det er heller ikke alltid lett å skulle definere setningsfragmenter ut fra en “vertssetning”, slik LGJ legger opp til, og heller ikke å finne entydige “vertsetninger” (jf. *Hva med litt vin?*, *Hva med Kari?*).

Kap. 12 Koordinering

Annette Myre Jørgensen gir i sin grundige gjennomgang av kapitlet om koordinering forfatterne av NRG både ris og ros. Noen av hennes kritiske bemerkninger er det bare å slutte seg til – det gjelder især påpekninger av konstruksjoner som burde vært nevnt, f.eks. *snart ... snart* og *dels ... dels*. I andre tilfeller er det vanskeligere å følge henne. Det hevdes at det står lite om semantiske forhold, og det må AMJ få mene, men etter mitt syn står det ganske mye om det, om relasjonen mellom koordinering og betydning, om relasjonene mellom struktur og betydning, om distributiv og kollektiv koordinering, om ulike betydninger av *men*, om forskjellen på bruk av *og* (alene) og *både ... og*, og tilsvarende *eller* og *enten/verken .. eller* osv. Det kunne nok sikkert stå mer, men med den plass vi hadde til disposisjon, kunne vi ikke få plass til alt.

AMJ savner også mer om asyndese. Om en her tenker på koordinering av hovedsetninger, så ville en utførlig utgreiing av hvilke setninger som kunne koordineres (eller hosstilles), føre oss ut av setningssyntaksen og over i tekstlingvistikken, noe som ville sprengte rammene for vår grammatikk.

AMJ siterer fra s. 1142: “Det er likevel eit ope spørsmål om alle koordineringar er resultat av stryking i koordinerte setningar, og i nokre tilfelle er det heller tvilsamt”. Hun mener at NRG her “forfekter et syn på problemet på linje med en fullverdig konklusjon”. Her er det vanskelig å følge henne, for jeg oppfatter vårt utsagn som nokså åpent. Det er også vel kjent at for visse konstruksjoner er en analyse som forutsetter stryking, problematisk (se f.eks. Taraldsen 1999:291f.).

AMJ etterlyser også en omtale av koordinerte fraser under omtalen av de enkelte frasetypene. Det hadde vært mulig å gjøre, men siden koordinering kan forekomme på mange plan og mellom mange slags ord og ledd, valgte vi å samle omtalen i et eget kapittel. Det er mulig at de burde vært nevnt også under de enkelte frasetypene, men jeg mener fortsatt at den mest økonomiske og fornuftige måten å ordne stoffet på, er slik vi har gjort. Jeg vil også forsvare at det gir mening å beskrive både hvilke nivåer koordinering kan forekomme på, og hvilke frasetyper som kan koordineres, sjøl om det blir noen linjers overlapping.

AMJ hevder at det ikke står noenting dette kapitlet om at konjunktene må ha en felles nevner eller common integrator. Vi bruker riktignok ikke disse orda, men meningen er omtrent den samme i flere utsagn i NRG, bl.a. s. 1121: “For at det skal vere naturleg å knyte setningar saman på denne måten, må det vere eit slags samband mellom setningane”, likeså i noe AMJ sjøl siterer (noe løselig) s. 1112: “Når begge (alle) setningane er kopla saman i ei ytring, er det oftast noko nærmare samband mellom innhaldet i setningane enn når dei hører til kvar si ytring.” På den annen side går hun etter min mening noe vel langt når hun hevder at en setning som *I går var vi ute og gikk på Fjellveien og i morgen skal Netanyahu til London* må skilles med punktum siden de ikke har noen felles nevner. For konteksten kan etablere slikt samband mellom setninger som tilsynelatende har lite med hverandre å gjøre. Jf. flg. dialog: *A. Skjer det noe her, da? B. Ja, i går var vi ute og gikk på Fjellveien, i dag spiller Brann mot Milan, og i morgen kommer Bondevik til Bergen.* Men oftest er det som binder sammen konjunktene, mer åpenbart, som vi også sier s. 1111: “Ledda som blir sideordna, har oftast ei tyding som hører til same område eller felt, og dei har same semantiske rolle i setninga”.

AMJ savner også en nærmere beskrivelse av konjunksjonene, noe jeg stusser over. Jeg mener vi iallfall har beskrevet betydningen (funksjonen) temmelig inngående, vi har også sagt hva slags konjunker en kan ha ved de enkelte konjunksjonen. Når det gjelder plassering, har vi også brukt mye plass på den i de tilfellene det er rimelig (ved de sammensatte *både ... og, enten/verken ... eller*). Det fins vel temaer vi kunne ha skrevet mer om, men plassen har satt sine begrensninger.

Til slutt

Vi er både glade for og beæret over at så mange har beskjeftiget seg såpass mye med det vi har skrevet. Og sjøl om vi ikke vil akseptere alle innvendinger, så er det mange synspunkter i kommentarene fra Bergen som gir både oss og andre økt forståelse av de fenomenene de behandler.

Bibliografi:

- Askedal, John Ole 1986: Topologisk feltanalyse, koderingsystemer og pragmatiske funksjoner. *Nydanske Studier* 16/17.
- Hansen, Erik 1970: Sætningsskema og verbalskemaer. *Nydanske Studier* 2.
- Heltoft, Lars 1986: Topologi og syntaks. *Nydanske Studier* 16/17.

-
- Lie, Svein 1994: Partisipper = adjektiver. Jens Allwood et al. (eds.): *Proceedings from The XIVth Scandinavian Conference of Linguistics and The VIIIth Conference of Nordic and General Linguistics*, vol 2., Göteborgs universitet, Göteborg 1994.
- Taraldsen, Knut Tarald 1999: [Omtale av] Janne Bondi Johannessen: *Coordination*. (Oxford Studies in Comparative Syntax). New York – Oxford: Oxford University Press 1998. *Norsk Lingvistisk Tidsskrift*.
- Ulleland, Magnus 1999: *Møte med strilestaden. Festskrift til Magnus Ulleland*. Oslo: Universitetet i Oslo.
-